

Praktičtí pomocníci pro moderní chovy

inzerce

Pokud navštívíme stáj s moderním řešením ustájení, určitě každý pátrá po technologickém vybavení stáje. To už je dnes naprosto běžnou součástí jak novostaveb, tak i starších stájí s dobrou úrovní managementu. Jak stoupá genetická úroveň stád, užitkovost a nároky kladené na dojnice, žádá si chov krav i větší komfort a efektivitu – časovou i finanční. Chovatelé často hledají informace a inspiraci v tisku i ve spřátelených chovech, jaké jsou možnosti technického zdokonalení vlastního chovu.

Jedním z prvků, který prokazatelně zvyšuje komfort ustájení, jsou drbadla. Ta nejenže zvyšují pohodu krav, ale také snižují nebezpečí poškození branek, zábran, napajedel apod. Intenzivní zájem zvířat o tato drbadla je prokazatelný a má své opodstatnění mj. i pro zdraví a čistotu kůže. Krávy se potřebují drbat a škrábat. Dojnice pravidelně svěřují svůj hřbet, šíjí a hlavu a dále kořen ocasu do péče drbadla v rámci ranní toalety i v průběhu dne, což je známkou naplňování jejich potřeb. Umožní zvířatům zbavit se parazitů, roztočů, vši, ale i různých typů neinfekčních ekzémů, zároveň kartáčování podporuje a stimuluje krevní oběh. Pravidlem by mělo být jejich časté čištění a dezinfekce. Různé typy drbadel mají své přednosti a nedostatky, které mohou ovlivnit jejich návštěvnost, ale i možnost poranění kůže apod. Mnohdy jsou inzerovány pod názvem čističe dobytka. Důležité je i vhodné umístění drbadla, aby nebránilo zvířatům v pohybu, nezpůsobovalo zúžení průchodu, ale zároveň umožnilo maximální využití zvířaty v sekci.

Nejjednodušší drbadlo, které se používalo v našich volných stájích již před 40 lety, bylo vyrobené z kulantiny, jež byla pokryta sítí z řetězů s oky. Příčné i podélné pokrytí kulantiny poměrně dokonale umožňovalo pročištění i promasírování kožního pokryvu. Správným umístěním ve stáji se umožnilo drbání hřbetních, ale i břišních partií.

Druhým typem jsou kartáčová drbadla s horizontálním, mnohdy i flexibilním uložením. Bohužel, toto řešení umožňuje pouze čištění hřbetních partií. Uložení vlastního

kartáčového tělesa je vertikálně volné s možným výkyvem ± 6 cm, což umožňuje snadný přístup různě vysokým zvířatům.

Třetím typem je drbadlo sestavené ze dvou kartáčů, situovaných horizontálně i vertikálně, které umožňuje přístup jak ke hřbetním, tak i bočním partiím. Horizontální kartáč je většinou fixován na silné pružině, která umožňuje určitou flexibilitu pro různou výšku zvířat.

Čtvrtý typ je rotační kartáč s mechanickým pohonem, který se dnes již často objevuje v moderních stájích. Rotační kartáč je buď jeden – horizontální nebo vertikální, nebo dva – horizontální a vertikální. Otáčení je buď nepřetržitě, nebo se spouští pohybovým čidlem. Je to velice preferované drbadlo a má své značné přednosti, i když je cena poněkud vyšší.

Další z prvků prokazatelně zvyšující komfort krav, ale i ekonomiku chovu jsou přihrnovače TMR. Je dobře známo, že výsledkem častějšího krmení je zvýšený celkový příjem krmiv u dojnic a s tím spojená vyšší produkce mléka. Navíc má častější krmení pozitivní vliv na zdraví dojnic.

Pokud krmíme směsnou krmnou dávkou (TMR), krávy při žraní krmivo přebírají a třídí, přitom jej odhrnují dále od sebe, až se krmivo ležící na krmném stole či chodbě stává pro dojnice nedosažitelné. Ke zmírnění nebo odstranění tohoto problému je prováděno přihrnování krmiva zpět k dojnicím. Se zvyšující se četností a pravidelností přihrnování roste i úroveň dosažitelnosti plnohodnotné krmné dávky, s možností docílit některých pozitivních doprovodných efektů. Přihrnování krmiva je tedy důležitým manažerským nástrojem

k zajištění stálé dostupnosti krmiva pro všechny dojnice v průběhu celých 24 hodin. Limitujícími faktory pro realizaci tohoto nástroje jsou pracovní síla a technická a stavební vybavenost.

Pohyb přihrnovacího zařízení zvířata dobře vnímají. Dalším doprovodným motivujícím prvkem je dávkování malého množství koncentrovaného krmiva na přihrnuté směsné krmivo, nebo i akustický signál, který zařízení vydává. Výsledkem mohou být častější návštěvy dojnic u krmného stolu, vyšší celkový příjem krmiv, stabilnější pH v bachoru, nižší stupeň selektování jednotlivých komponentů z krmné dávky, vyšší průměrná užitkovost a konečně i snížení zbytků krmiv až o 60 procent.

Hlavní výhodou přihrnovačů je nepřetržitý provoz nezávislý na pracovní síle, vyšší příjem krmiv, jejich

rovnoměrná kvalita, více klidu mezi dojnici a dostupnost plnohodnotné krmné dávky pro všechny dojnice i prvotelky.

Čím dál častěji se v moderních stájích setkáváme s různými zastýlacími a rozdružovacími vozy. Slámu skladujeme buď volně ve stozích, nebo v balících, ať už kulatých, nebo hranatých. Balíková sláma je sice skladnější, ale nastává otázka, jak co nejlépe a nejefektivněji rozdružit balíky před jejich použitím. V tuto chvíli stojí chovatel před rozhodnutím, zda pořídit rozdružovací vůz, či nikoliv. Krátká řezaná sláma má jednoznačně lepší sací schopnosti a spotřebuje se jí podstatně méně než dlouhé slámy. To jsou nepřehlédnutelné výhody, které by měl vzít každý do úvahy. U rozdružovacích vozů je většinou nastavitelná délka řezanky podle volby síta v mlecím ústrojí, a to od 1 do 15 cm. Díky tomu se nechá sláma nařezat na potřebnou délku a použít ji i do TMR, pokud je ve vynikající kvalitě. Rozdružovače neslouží pouze pro řezání slámy. Dobře poslouží i k pořežení sena a zároveň řezanku dopraví na určité místo (stájové lože, krmný vůz atd.).

Rozdružování znamená úsporu slámy až 30 %, velkou úsporu peněz a rychlou návratnost investice.

V neposlední řadě stojí za zmínku transportní vozík pro přepravu narozených telat. Jeho součástí může být i integrovaný kolébkový nosník pro stanovení porodní hmotnosti novorozených telat. Vozík je jednoosý, nerezový, čímž umožňuje jednoduché čištění a dezinfekci.

To je při použití na porodně jeden z velmi důležitých a bohužel často přehlížených aspektů. Váha je určena pro necejchovaná vážení do 90 kg. Velký displej je prakticky a viditelně umístěn přímo na rukojeti vozíku. K podlaze se svažující korba minimalizuje sílu pro naložení telete. Tele se na vozík jednoduše a bez rizika poranění natáhne nebo překlolí a po zvážení

a převozu na určené místo jej necháme sklouznout z korbičky hladce do slámy. Nakládání a vykládání je šetrné a bez zbytečného stresu jak pro tele, tak i pro chovatele. Mnoho zootechniků se zcela správně a opodstatněně vrací zpět (anebo zavádí) k evidenci hmotnosti narozených telat. Vede je k tomu snaha o zlepšení sledování přírůstku telat a lepší možnost kontroly a managementu. I vážení mrtvě narozených telat má své opodstatnění pro přesnější vyhodnocování ztrát telat.

Pokud to tedy shrneme, dojdeme k závěru, že v moderním zemědělství se bez drobných nebo větších technických pomocníků neobejdeme. I přes počáteční investice je nesporné, že dokážou chovateli ušetřit jak pracovní síly, tak i čas. Zároveň často pomáhají zlepšit management konkrétní činnosti, zpřesnit ji nebo její výstupy. Pokud k tomu připočteme výrazně pozitivní efekt některých těchto technologií na zdraví a užitkovost zvířat, může být rozhodnutí o takové investici velmi jednoduché a rychlé.

Alena Janečková,
Eurofarm systems s. r. o.
Foto archiv firmy

DRBADLO PRO KRÁVY

- › Plně automatické drbadlo pro krávy.
- › Velkoplošné čištění a masírování zlepšuje krevní tok v kůži, stimuluje metabolismus a zvyšuje dojivost.
- › Vši, roztoči a jiní paraziti jsou odstraněni z kůže, vznik lišejí a plísní je omezen nebo zcela odstraněn.
- › Napětí 230 V, výkon motoru 0,37 kW.
- › Rychlost kartáče: 60 otáček/min.
- › Pracovní rozsah: cca 1100 mm.

K dispozici také :

- › Jednokartáčové drbadlo horizontální
- › Jednokartáčové drbadlo vertikální

